

นิยามศัพท์ในหลักสูตรอิงมาตรฐาน

หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-Based Curriculum) คือ หลักสูตรยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย และเป็นกรอบทิศทางในการกำหนดโครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถบรรลุมาตรฐานที่กำหนด

มาตรฐานการเรียนรู้ (Content Standards) คือ เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ต้องการให้ผู้เรียน รู้ และทำ(ปฏิบัติ) อะไรได้ เกิดพฤติกรรมอะไร

ตัวชี้วัด (Indicator) คือ ตัวบ่งบอกคุณภาพที่คาดหวังของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นในการพัฒนาไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

สาระสำคัญ (Key concept) คือ ความรู้ ความคิด ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง หรือความรู้ที่เป็นแก่น เป็นหลักการของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่เกิดจากการหลอมรวมของมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัดในหน่วยการเรียนรู้ หรือนำมาจากสาระการเรียนรู้แกนกลาง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับความคิดรวบยอด มโนทัศน์ หรือจุดประสงค์ ปลายทาง เป็นเครื่องมือกำกับทิศทาง ขอบเขตความกว้าง ความลึก ของเนื้อหาสาระ

สาระการเรียนรู้ (Content) คือ องค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะสำคัญที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนต้องรู้และปฏิบัติได้

คำอธิบายรายวิชา (Course description) คือ ข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เวลาเรียน รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับชั้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทาง ที่ผู้สอนใช้ในการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอน

หน่วยการเรียนรู้ (Unit plan) คือ แผนหรือแนวทางที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนในชั้นเรียน หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายของหน่วยนั้น สาระซึ่งเป็นองค์ความรู้/ทักษะสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน ชิ้นงานหรือภาระงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ และเกณฑ์การประเมินผล

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson plan) คือ แผนหรือแนวทางการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการเรียนรู้ เมื่อดำเนินการเรียนการสอนครบทุกแผนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้พัฒนาคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดเป็นเป้าหมายของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

แหล่งอ้างอิง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, นิยามศัพท์หลักสูตร, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2549.

นางกรรณา ฐูปแพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1